

**AĞUSTOS 2015 VE ÖNCESİ TARİH BASKILI
CEZA MUHAKEMESİ HUKUKU
DERS KİTABINA İLİŞKİN DÜZELTME CETVELİ**

- 1- **Ünite 2, sayfa 35, “Yer Yönünden Yetki Kurallarının İstisnaları” başlığı altında, “Yetkili mahkeme, hukuki veya fiili...” şeklinde başlayan 3. paragrafın sonuna aşağıdaki ifade eklenmiştir.**

Ayrıca mahkeme, fiili sebepler veya güvenlik gerekçesiyle duruşmanın il sınırları içinde başka bir yerde yapılmasına karar verebilir. Bu karara karşı itiraz yolu açıktır (CMK m.19/3).

- 2- **Ünite 2, sayfa 55, “Müdafiin Görevlendirilmesi” başlığı altında, 2. Paragrafta yer alan “4) suçun cezasının üst sınırının en az beş yıl hapis cezası olması” ifadesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.**

4) suçun alt sınırı beş yıldan fazla hapis cezasını gerektirmesi

- 3- **Ünite 2, sayfa 56, “Müdafiin Sayısı” başlığı altındaki tek paragraflık metnin sonuna aşağıdaki ifade eklenmiştir.**

Son olarak belirtmek gerekir ki; örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından yürütülen kovuşturmalarda, duruşma-
da en çok üç avukat hazır bulunabilir (CMK m.149/2).

- 4- **Ünite 2, sayfa 56, “Dosyayı İnceleme ve Örnek Alma Yetkisi” başlığı altında, “Müdafi, soruşturma evresinde...” şeklinde başlayan ilk paragraf kanun değişikliği nedeniyle aşağıdaki metin ile değiştirilmiştir.**

Müdafi, soruşturma evresinde dosya içeriğini inceleyebilir ve istediği belgelerin bir örneğini alabilir (m.153/1). Bununla birlikte, müdafiin dosya içeriğini inceleme veya belgelerden örnek alma yetkisi, soruşturmanın amacını tehlikeye düşürebilecek ise Cumhuriyet savcısının istemi üzerine hakim kararıyla kısıtlanabilir. Bu karar ancak aşağıda sayılan suçlara ilişkin yürütülen soruşturmalarda verilebilir (CMK m.153/2):

a) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;

1. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83),
2. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102),
3. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),
4. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
5. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220),
6. Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 307, 308),
7. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313, 314, 315, 316),
8. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 326, 327, 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337).

b) 10/7/1953 tarihli ve 6136 sayılı Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) 19/10/2005 tarihli ve 5411 sayılı Bankacılık Kanununun 160 ncı maddesinde tanımlanan zimmet suçu.

d) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan suçlar.

Yakalanan kişinin veya şüphelinin ifadesini içeren tutanak ile bilirkişi raporları ve adı geçenlerin hazır bulunmaya yetkili oldukları diğer adli işlemlere ilişkin tutanaklar bakımından ise kısıtlama kararı getirilemez (CMK m.153/3). Dolayısıyla bu tür belgelerin müdafi tarafından incelenmesi, yukarıda sayılan suçlarla ilgili olarak kısıtlama getirildiğinde dahi engellenemez.

- 5- **Ünite 2, sayfa 57, “Şüpheli veya Sanıkla Görüşme ve Yazışma Yetkisi” başlığı altında, “Cumhuriyet savcısının talebi...” şeklinde başlayan 2. paragraf tümünden çıkartılmış, yerine aşağıdaki paragraf eklenmiştir.**

Türk Ceza Kanununun İkinci Kitap Dördüncü Kısım Dördüncü, Beşinci, Altıncı ve Yedinci Bölümlerinde tanımlanan suçlar ve Terörle Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlar ile örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen uyuşturucu ve uyarıcı madde imal ve ticareti suçları bakımından gözaltındaki şüphelinin müdafi ile görüşme hakkı Cumhuriyet savcısının istemi üzerine, hâkim kararıyla yirmi dört saat süreyle kısıtlanabilir; bu zaman zarfında ifade alınamaz.

- 6- **Ünite 2, sayfa 58, “Müdafiin Görevini Yerine Getirme Ödevi ve Bu Ödevi Yerine Getirmemesinin Sonuçları” başlığı altında, “Ayrıca müdafiin...” şeklinde başlayan 3. paragraftan sonraki metin diğer paragraflar ile birlikte çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.**

Ayrıca Türk Ceza Kanununun 220 ve 314 üncü maddesinde sayılan suçlar ile terör suçlarından şüpheli, sanık veya hükümlü olanların müdafilik veya vekillik görevini üstlenen avukat, hakkında bu fıkra da sayılan suçlar nedeniyle soruşturma ya da kovuşturma bulunması halinde müdafilik veya vekillik görevini üstlenmekten yasaklanabilir (CMK m.151/3).

Cumhuriyet savcısının yasaklamaya ilişkin talebi hakkında, hâkim veya mahkeme tarafından gecikmeksizin karar verilir. Bu kararlara karşı itiraz edilebilir. İtiraz sonucunda yasaklama kararının kaldırılması halinde avukat görevini devam ettirir. Müdafilik görevinden yasaklama kararı, avukat hakkındaki soruşturma veya kovuşturma konusu suçla sınırlı olmak üzere, bir yıl süre ile verilebilir. Ancak, soruşturma veya kovuşturmanın niteliği itibarıyla bu süreler altı aydan fazla olmamak üzere en fazla iki defa uzatılabilir. Soruşturma sonunda kovuşturmaya yer olmadığına dair karar verilmesi veya kovuşturma sonunda mahkûmiyet dışında bir karar verilmesi halinde, kesinleşmesi beklenmeksizin yasaklama kararı kendiliğinden kalkar (CMK m.154/4).

Görevden yasaklama kararı, şüpheli, sanık veya hükümlü ile yeni bir müdafi görevlendirilmesi için derhal ilgili baro başkanlığına bildirilir (CMK m.151/5). Müdafi veya vekil görevden yasaklanmış bulunduğu sürece başka davalarla ilgili olsa bile müdafiliğini veya vekilliğini üstlendiği kişiyi ceza infaz kurumunda veya tutukevinde ziyaret edemez (CMK m.151/6).

- 7- **Ünite 3, sayfa 81, “BİLİRKİŞİ İNCELEMESİ”, “Genel Olarak” başlığı altında yer alan ilk paragrafın son cümlesi çıkartılmıştır. Bu bağlamda paragrafın son hali aşağıdaki gibidir.**

Çözümü özel ve teknik bilgiyi gerektiren bir konuda, kural olarak kovuşturma evresinde mahkeme veya hâkimin, soruşturma evresinde Cumhuriyet savcısının kararı ile görüşüne başvurulmuş kişiye bilirkişi denir (CMK m.63/1). Bilirkişi gerçek kişi olabileceği gibi tüzel kişi de olabilir.

- 8- **Ünite 3, sayfa 81, “BİLİRKİŞİ İNCELEMESİ”, “Genel Olarak” başlığı altında yer alan “Belirtelim ki hakimlik mesleğinin...” şeklinde başlayan 3. paragraf çıkarılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.**

Belirtelim ki, genel bilgi veya tecrübeyle ya da hâkimlik mesleğinin gerektirdiği hukuki bilgiyle çözümlenmesi mümkün olan konularda bilirkişiye başvurulamaz. Hukuk öğrenimi görmüş kişiler, hukuk alanı dışında ayrı bir uzmanlığa sahip olduğunu belgelendirmedikçe, bilirkişi olarak görevlendirilemez (CMK m.63/1). Bilirkişi, raporunda ve sözlü açıklamaları sırasında çözümü uzmanlığı, özel veya teknik bilgiyi gerektiren hususlar dışında açıklama yapamaz; hâkim tarafından yapılması gereken hukuki nitelendirme ve değerlendirmelerde bulunamaz (CMK m.67/3).

- 9- **Ünite 3, sayfa 83, “Bilirkişinin Ödevleri” “Bilirkişilik Yapma ve Hazır Bulunma” başlığı altında ilk paragrafta yer alan “2) il adli yargı adalet komisyonları tarafından her yıl düzenlenen listeye giren gerçek ve tüzel kişiler (CMK m.64),” ifadesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.**

2) bilirkişilik bölge kurulu tarafından düzenlenen listeye giren gerçek ve tüzel kişiler (CMK m.64),

- 10- **Ünite 3, sayfa 83, “Yemin Etme” başlığı altında “il adli yargı...” diye başlayan ilk cümle çıkartılmış yerine aşağıdaki cümle getirilmiştir.**

Listelere kaydedilen bilirkişiler, bilirkişilik bölge kurulu veya bulunduğu yer il adli yargı adalet komisyonu huzurunda “Görevimi adalete bağlı kalarak, bilim ve fenne uygun olarak, tarafsızlıkla yerine getireceğime namusum ve vicdanım üzerine yemin ederim.” sözlerini tekrarlayarak yemin ederler.

- 11- **Ünite 3, sayfa 83, “İnceleme Yapma ve Sonuçlarını Bildirme” başlığı altında yer alan ve “Belirlenen süre içinde...” diye başlayan 3. Paragraf çıkartılmış, yerine aşağıdaki paragraf getirilmiştir.**

Belirlenen süre içinde raporunu vermeyen bilirkişi hemen değiştirilebilir. Bu durumda bilirkişi, o ana kadar yaptığı işlemleri açıklayan bir rapor sunar ve görevi sebebiyle kendisine teslim edilmiş olan eşya ve belgeleri hemen geri verir. Ayrıca, hukuki ve cezaî sorumluluğuna ilişkin hükümler saklı kalmak kaydıyla, bilirkişiye ücret ve masraf adı altında hiçbir ödeme yapılmamasına karar verilebilir ve gerekçesi gösterilerek gerekli yaptırımların uygulanması bilirkişilik bölge kurulundan istenir (CMK m.66/2).

- 12- **Ünite 3, sayfa 84, “Bilirkişinin Bilirkişilikten Çekinme ve Ücret Alma Hakkı” başlığı altında yer alan ve “Bilirkişi, inceleme ve...” diye başlayan 2. Paragraf çıkartılmış, yerine aşağıdaki paragraf getirilmiştir.**

Bilirkişiye sarf etmiş olduğu emek ve mesaiyle orantılı bir ücret ile inceleme, ulaşım, konaklama ve diğer giderleri ödenir. Bu konuda, Adalet Bakanlığı tarafından çıkarılan ve her yıl güncellenen tarife esas alınır (CMK m.72).

- 13- **Ünite 4, sayfa 94, “Yakalamanın Yerine Getirilmesi ve Hakların Hatırlatılması” başlığı altında, “Hukukumuzda polisin yakalamaya başvururken...” şeklinde başlayan 4. paragraf aşağıdaki metin ile değiştirilmiştir.**

Yakalamayı gerçekleştirirken PVSK m.16 kapsamında polisin belli koşullar altında silah kullanmasına cevaz verilmiştir. Bu bağlamda polis;

- a) Meşru savunma hakkının kullanılması kapsamında,
- b) Bedeni kuvvet ve maddi güç kullanarak etkisiz hale getiremediği direniş karşısında, bu direnişi kırmak amacıyla ve kıracak ölçüde,
- c) Hakkında tutuklama, gözaltına alma, zorla getirme kararı veya yakalama emri verilmiş olan kişilerin ya da suçüstü halinde şüphelinin yakalanmasını sağlamak amacıyla ve sağlayacak ölçüde,
- d) Kendisine veya başkalarına, işyerlerine, konutlara, kamu binalarına, okullara, yurtlara, ibadethanelere, araçlara ve kişilerin tek tek veya toplu halde bulunduğu açık veya kapalı alanlara molotof, patlayıcı, yanıcı, yakıcı, boğucu, yaralayıcı ve benzeri silahlarla saldıran veya saldırıya teşebbüs edenlere karşı, saldırıyı etkisiz kılmak amacıyla ve etkisiz kılacak ölçüde, silah kullanmaya yetkilidir.

- 14- **Ünite 4, sayfa 95, “Yakalamanın İlgililere Bildirilmesi” başlığı altında, “Terörle Mücadele Kanunu’nun...” şeklinde başlayan 2. paragraf tümüyle metinden çıkartılmıştır.**

- 15- **Ünite 4, sayfa 96-97, “Gözaltı Süresi ve Hâkim Önüne Çıkarma” başlığı altında, “Bölge ağır ceza mahkemelerinin görev...” şeklinde başlayan 3. paragraf (sayfa 96) ile yine “Bölge ağır ceza mahkemelerinin görev...” şeklinde başlayan 4. paragraf (sayfa 97) kanun değişikliğine bağlı olarak çıkarılmıştır. Nitekim artık bölge ağır ceza mahkemeleri kalkmıştır.**

- 16- **Ünite 4, sayfa 97, “Gözaltı Süresi ve Hâkim Önüne Çıkarma” başlığı altındaki açıklamalar bittikten sonra; kanun değişikliğine bağlı olarak, aşağıdaki başlık ve metin eklenmiştir. Söz konusu yeni düzenleme ile kolluk amirine de belirli koşullarda gözaltına alma yetkisi verilmiştir.**

Kolluk Amirince Gözaltı Kararı Verilmesi

Kanunkoyucu, iç güvenlik yasası olarak bilinen kanunla CMK’nın 91. maddesine ekleme yapmış ve belirli koşullar altında kolluk amirince de gözaltı kararı verilebilmesine imkan tanımıştır. Bu bağlamda suçüstü halleriyle sınırlı olmak kaydıyla; kişi hakkında aşağıda belirtilen suçlarda mülki amirlerce belirlenecek kolluk amirleri tarafından yirmi dört saate kadar, şiddet olaylarının yaygınlaşarak kamu düzeninin ciddi şekilde bozulmasına yol açabilecek toplumsal olaylar sırasında ve toplu olarak işlenen suçlarda kırk sekiz saate kadar gözaltına alınma kararı verilebilir (CMK m.91/4).

Gözaltına alma nedeninin ortadan kalkması halinde veya işlemlerin tamamlanması üzerine derhal ve her halde en geç yukarıda belirtilen sürelerin sonunda Cumhuriyet savcısına, yapılan işlemler hakkında bilgi verilerek talimatı doğrultusunda hareket edilir. Kişi serbest bırakılmazsa gözaltına ilişkin genel düzenlemelere göre işlem yapılır. Ancak kişi en geç kırk sekiz saat, toplu olarak işlenen suçlarda dört gün içinde hakim önüne çıkarılır. Bu düzenleme kapsamında kolluk tarafından gözaltına alınan kişiler hakkında da gözaltına ilişkin hükümler uygulanır. Suçüstü halinde şüpheli hakkında kolluk amiri tarafından gözaltı kararı verilebilecek suçlar şunlardır.

- a) Toplumsal olaylar sırasında işlenen cebir ve şiddet içeren suçlar.
- b) 26/9/2004 tarihli ve 5237 sayılı Türk Ceza Kanununda yer alan;
 1. Kasten öldürme (madde 81, 82), taksirle öldürme (madde 85),
 2. Kasten yaralama (madde 86, 87),

3. Cinsel saldırı (madde 102),
4. Çocukların cinsel istismarı (madde 103),
5. Hırsızlık (madde 141, 142),
6. Yağma (madde 148, 149),
7. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188),
8. Bulaşıcı hastalıklara ilişkin tedbirlere aykırı davranma (madde 195),
9. Fuhuş (madde 227),
10. Kötü muamele (madde 232),

c) 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanununda yer alan suçlar.

d) 6/10/1983 tarihli ve 2911 sayılı Toplantı ve Gösteri Yürüyüşleri Kanununun 33 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendinde belirtilen suçlar.

e) 10/6/1949 tarihli ve 5442 sayılı İl İdaresi Kanununa dayanılarak ilan edilen sokağa çıkma yasağını ihlal etme.

f) 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanununun 3 üncü maddesinde belirtilen suçlar.

- 17- **Ünite 4, sayfa 103, “Tutuklamanın Biçimsel Koşulları”; “Tutuklama Yasağının Bulunması” başlığı altında yer alan ilk paragrafın “Yasa koyucu sadece...” şeklinde başlayan ilk cümlesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.**

Sadece adli para cezasını gerektiren suçlarda veya vücut dokunulmazlığına karşı kasten işlenenler hariç olmak üzere hapis cezasının üst sınırı iki yıldan fazla olmayan suçlarda tutuklama kararı verilemez (CMK m.100/4).

- 18- **Ünite 4, sayfa 109, “Tahliye Talebiyle Denetlenmesi ” başlığı altında “Soruşturma evresinde...” şeklinde başlayan 2. paragrafın “...reddine karar verir.” diye biten 2. cümlesinden hemen sonra aşağıdaki cümle araya yerleştirilmiştir.**

CMK m.103/1’in birinci cümlesi uyarınca yapılan istemler hariç olmak üzere örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlar bakımından bu süre yedi gün olarak uygulanır.

- 19- **Ünite 4, sayfa 113, “Adli Kontrol Kararın İçerdiği Yükümlülüklere Uymamanın Yaptırımı” başlığı aşağıdaki gibi düzeltilmiş ve altındaki metin çıkarılıp, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.**

Adli Kontrol Kararının İçerdiği Yükümlülüklere Uymamanın Yaptırımı

Adli kontrol hükümlerini isteyerek yerine getirmeyen şüpheli veya sanık hakkında, hükmedilebilecek hapis cezasının süresi ne olursa olsun, yetkili yargı mercii hemen tutuklama kararı verebilir. Bu hüküm, azami tutukluluk süresinin dolması nedeniyle verilen adli kontrol tedbirinin ihlali hâlinde de uygulanabilir. Ancak, bu durumda tutuklama süresi ağır ceza mahkemesinin görevine giren işlerde dokuz aydan, diğer işlerde iki aydan fazla olamaz (CMK m.112).

- 20- **Ünite 5, sayfa 120, “Şüpheli ve Sanık Açısından” başlığı altındaki metin, kanun değişikliği nedeniyle artık ‘makul şüphe’ seviyesi arandığından çıkarılmıştır. Yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.**

Şüpheli ve sanık hakkındaki aramaya ilişkin temel düzenlemeler CMK m.116 vd. maddelerinde hüküm altına alınmıştır. Buna göre; “yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe varsa; şüphelinin veya sanığın üstü, eş-yası, konutu, işyeri veya ona ait diğer yerler aranabilir.” (CMK m.116). Görüldüğü üzere kanunkoyucu şüphelinin üzerinde, ona ait yerlerde ve eşyasında yapılacak arama bakımından makul şüphelinin varlığını aramıştır. Makul şüphe kamu davası açmak için gerekli olan yeterli şüpheden daha azını, soruşturmayı başlatmak bakımından gerekli olan basit şüpheden ise azını ifade etmektedir. Bununla birlikte makul şüphe, sadece suçun işlendiği hususunda değil; bilakis aynı zamanda aranılan şey veya kişinin aranılacak yerde bulunduğu hususunda da var olmalıdır. Nitekim CMK m.116’da açıkça “yakalanabileceği veya suç delillerinin elde edilebileceği hususunda makul şüphe”den bahsedilmektedir. Bununla birlikte Arama Y. m.5’te ise adli arama, **bir suç işlemek veya buna iştirak veyahut yataklık etmek makul şüphesi altında bulunan** kimsenin, saklananın, şüphelinin, sanığın veya hükümlünün yakalanması ve suçun iz, eser, emare veya delillerinin elde edilmesi için bir kimsenin özel hayatının

ve aile hayatının gizliliğinin sınırlandırılarak konutunda, işyerinde, kendisine ait diğer yerlerde, üzerinde, özel kâğıtlarında, eşyasında, aracında 5271 sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu ile diğer kanunlara göre yapılan araştırma işlemi olarak tanımlanmıştır. Bu tanımda (altı çizili kısımdan) makul şüphenin, aynı zamanda şüpheli veya sanığın suç işlendiği hususunda da olması gerektiği anlaşılmaktadır.

Makul şüphe Arama Y. m.6'da ise şu şekilde ifade edilmiştir; makul şüphe, hayatın akışına göre somut olaylar karşısında genellikle duyulan şüphedir. Makul şüphe, aramanın yapılacağı zaman, yer ve ilgili kişinin veya onunla birlikte olanların davranış tutum ve biçimleri, kolluk memurunun taşındığından şüphe ettiği eşyanın niteliği gibi sebepler göz önünde tutularak belirlenir. Makul şüphede, ihbar veya şikâyeti destekleyen emarelerin var olması gerekir. Belirtilen konularda şüphenin somut olgulara dayanması şarttır. Arama sonunda belirli bir şeyin bulunacağını veya belirli bir kişinin yakalanacağını öngörmeyi gerektiren somut olgular mevcut bulunmalıdır.

21- Ünite 5, sayfa 126, "Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Elkonulması" başlığı altında "Bu tür elkoyma, ..." şeklinde başlayan 2. paragraf çıkarılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.

Bu tedbir kapsamında elkonulan taşınmaz, hak ve alacakların idaresi gerektiğinde bu malvarlığı değerlerinin yönetimi amacıyla kayyım atanabilir. Bu durumda 133 üncü madde hükümleri kıyasen uygulanır (128/10). Tedbire ve kayyım atanmasına ancak hâkim karar verebilir (CMK m.128/9). Bu bağlamda soruşturma sırasında sulh ceza hakimi, kovuşturma sırasında ise mahkeme bu tedbire karar vermeye yetkilidir.

22- Ünite 5, sayfa 126, "Taşınmazlara, Hak ve Alacaklara Elkonulması" başlığı altında "Bu tedbirin uygulanabileceği suçlar şunlardır (CMK m.128/2):" diye başlayan 4. Paragrafın altındaki maddeler, "Yasa'da bu tedbire konu olacak..." diye başlayan paragrafta kadar çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.

• Türk Ceza Kanununda tanımlanan; 1) Soykırım ve insanlığa karşı suçlar (madde 76, 77, 78), 2) Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80) ile organ veya doku ticareti (madde 91), (2), 3) Hırsızlık (madde 141, 142), 4) Yağma (madde 148, 149), 5) Güveni kötüye kullanma (madde 155), 6) Dolandırıcılık (madde 157, 158), 7) Hileli iflas (madde 161), 8) Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188), 9) Parada sahtecilik (madde 197), 10) Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220, fıkra üç), 11) İhaleye fesat karıştırma (madde 235), 12) Edimin ifasına fesat karıştırma (madde 236), 13) Tefecilik (madde 241), (2), 14) Zimmet (madde 247), 15) İrtikap (madde 250), 16) Rüşvet (madde 252), 17) Devletin Güvenliğine Karşı Suçlar (madde 302, 303, 304, 305, 306, 307, 308), 18) Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316), 19) Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları.

- Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları,
- Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,
- Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar,
- Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

23- Ünite 5, sayfa 129, "Zorlama Amaçlı Elkoyma", "Zorlama Amaçlı Elkoymanın Ön Şartı: Sanığın Kaçaklığına Karar Verilmesi" başlığı altında yer alan tüm metin çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.

Hakkındaki soruşturmanın veya kovuşturmanın sonuçsuz kalmasını sağlamak amacıyla yurt içinde saklanan veya yabancı ülkede bulunan ve bu nedenle Cumhuriyet savcısı veya mahkeme tarafından kendisine ulaşamayan kişiye kaçak denir (CMK m.247/1). Hakkında, CMK m.248'de gösterilen katalog suçlardan dolayı soruşturma veya kovuşturma başlatılmış olan şüpheli veya sanığın, yetkili Cumhuriyet savcısı veya mahkemece usulüne göre yapılan tebligata uymamasından dolayı verilen zorla getirilme kararı da yerine getirilemez ise, Cumhuriyet savcısı veya mahkeme;

- a. Çağrının bir gazete ile şüpheli veya sanığın bilinen konutunun kapısına asılmak suretiyle ilânına karar verir; yapılacak ilânlarda, on beş gün içinde gelmediği takdirde 248 inci maddede gösterilen tedbirlere hükmedilebileceğini ayrıca açıklar,
- b. Bu işlemlerin yerine getirildiğinin bir tutanak ile saptanmasından itibaren on beş gün içinde başvurmayan sanığın kaçak olduğuna karar verir.

- 24- **Ünite 5, sayfa 130, “Zorlama Amaçlı Elkoymaya Karar Vermeye Yetkili Mercî” başlığı altında yer alan tüm metin çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.**

Kaçak sanığın Cumhuriyet savcısına başvurmasını veya duruşmaya gelmesini sağlamak amacıyla Türkiye’de bulunan mallarına, hak ve alacaklarına amaçla orantılı olarak Cumhuriyet savcısının istemi üzerine sulh ceza hâkimi veya mahkeme kararıyla elkonulabilir ve gerektiğinde idaresi için kayyım atanır. Elkoyma ve kayyım atama kararı müdafiiye bildirilir (CMK m.248/1).

Elkonulan mal, hak ve alacakların korunmasında, elkoymaya ilişkin hükümler uygulanır. Tedbirlere ilişkin kararların özetinin bir gazetede ilânına sulh ceza hâkimince veya mahkemece karar verilebilir (CMK m.248/3). Kaçak yakalandığında veya kendiliğinden gelecek teslim olduğunda elkoymanın kaldırılmasına karar verilir (CMK m.248/4).

Sulh ceza hâkimi veya mahkeme elkoymaya karar verdiğinde, kaçağın yasal olarak bakmakla yükümlü bulunduğu yakınlarının alınan tedbirler nedeniyle yoksulluğa düşebileceklerini saptarsa, bunların geçimlerini sağlamak üzere, elkonulan mal varlığından sosyal durumları ile orantılı miktarda yardımda bulunulması konusunda kayyımına izin verir (CMK m.248/6). Bu kararlara karşı itiraz edilebilir (CMK m.248/8).

- 25- **Ünite 5, sayfa 130, “Zorlama Amaçlı El Koyma Tedbirinin Uygulanabileceği Suçlar” başlığı altındaki ilk maddede bulunan 17’den sonrası aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.**

17) Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 310, 311, 312, 313), 18) Silahlı örgüt (madde 314) veya bu örgütlere silah sağlama (madde 315), 19) Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları,

- 26- **Ünite 5, sayfa 132, “Değerlendirme” başlığı ve altında yer alan metin, kanun değişikliğine bağlı olarak artık anlamını büyük oranda yitirmiştir, bu nedenle başlık ve altındaki metin çıkarılmıştır.**

- 27- **Ünite 5, sayfa 133, “Tedbirin Uygulanma Şekli ve Süresi” başlığı altındaki “Şirket işlerinin...” şeklinde başlayan ilk paragraf çıkartılmış yerine aşağıdaki paragraf getirilmiştir.**

Kayyım atanmasına karar verildiğinde, atama kararında, yönetim organının karar ve işlemlerinin geçerliliğinin kayyımın onayına bağlı kılındığı veya yönetim organının yetkilerinin ya da yönetim organının yetkileri ile birlikte ortaklık payları veya menkul kıymetler idare yetkilerinin tümüyle kayyımına verildiği açıkça belirtilir. Kayyım tayinine ilişkin karar, ticaret sicili gazetesinde ve diğer uygun vasıtalarla ilan olunur.

- 28- **Ünite 5, sayfa 133, “Tedbirin Uygulanma Şekli ve Süresi” başlığı altındaki son paragraftan sonra aşağıdaki paragraf metne eklenmiştir.**

Şirket yönetimi için atanan kayyımların görevleriyle ilgili iş ve işlemlerinden dolayı tazminat davaları, 142 ila 144 üncü maddeler uyarınca Devlet aleyhine açılır. Devlet, ödediği tazminattan dolayı görevinin gereklerine aykırı hareket etmek suretiyle görevini kötüye kullanan kayyımlara bir yıl içinde rücu eder (CMK m.133/5).

- 29- **Ünite 5, sayfa 134, “Tedbirin Hukukî Niteliği ve Uygulanabileceği Suçlar” başlığı ile bu başlık altında yer alan tüm başlık ve metinler; sayfa 137, “İletişim İçeriklerinin Yok Edilmesi” başlığına kadar çıkarılmıştır. Yerine aşağıdaki başlık ve metinler getirilmiştir.**

Kavram ve Tedbirin Uygulanma Koşulları

Telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişimin denetlenmesi, CMK’nın 135 vd. maddelerinde düzenleme altına alınmış bir koruma tedbidir. Söz konusu tedbire gerek işlenmiş olan ve gerekse de işlenmekte olan suçlarla ilgili olarak başvurulabilmektedir. Tedbir kapsamında beş alt tedbirin uygulanması öngörülmüştür. Bunlardan ilk üçü; *iletişimin dinlenmesi, iletişimin kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi* tedbirleridir. Bunlar dışında *iletişimin tespiti ve mobil telefonun yerinin tespiti* tedbirlerine de ayrıca kanunda yer verilmiştir. Peki, burada isimlerini verdiğimiz bu alt tedbirler neyi ifade etmektedirler? Söz konusu kavramların içeriği ve birbirinden farkı nedir? Bu tür hususlara açıklık getirilmek amacıyla Adalet Bakanlığı tarafından 14.02.2007 Resmi Gazete yayım tarihli olarak çıkartılan “*Ceza Muhakemesi Kanununda Öngörülen Telekomünikasyon Yoluyla Yapılan İletişimin Denetlenmesi, Gizli Soruşturmacı ve Teknik Araçlarla İzleme Tedbirlerinin Uygulanmasına İlişkin Yönetmelik*” (Gizli Tedbirler Uygulama Yönetmeliği) m.4’te, bahsi geçen terimlere ilişkin tanımlamalara yer verilmiştir.

Bu bağlamda yönetmeliğin 4. maddesinin ilgili bentlerinde yapılan tanımlar şu şekildedir;

“e) İletişimin dinlenmesi ve kayda alınması: Telekomünikasyon yoluyla gerçekleştirilmekte olan konuşmaların dinlenmesi ve kayda alınması ile diğer her türlü iletişimin uygun teknik araçlarla dinlenmesi ve kayda alınmasına yönelik işlemleri,” içermektedir. Belirtmek gerekir ki iletişimin dinlenmesi, kayda alma olmaksızın ceza muhakemesinde tek başına bir anlam ifade etmemektedir. Dinleme sonucu elde edilen bilgilerin delil değeri taşıyabilmesi için kayda alınması da zorunludur. Gerek iletişimin dinlenmesi gerekse de kayda alınması internet görüşmeleri gibi, diğer telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişim türleri bakımından da geçerlidir.

1) Sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi: İletişimin içeriğine müdahale niteliğinde olmayıp yetkili makamdan alınan karar kapsamında sinyal bilgilerinin iletişim sistemleri üzerinde bıraktığı izlerin tespit edilerek, bunlardan anlamlandırılan sonuçlar çıkarmak üzere gerçekleştirilen değerlendirme işlemlerini,” ifade etmektedir.

Bu iki tedbirden ayrı olarak CMK m.135/6’da iletişimin tespitine ilişkin düzenlemeye yer verilmiştir. Bu bağlamda yönetmeliğe göre, **“f) İletişimin tespiti:** İletişimin içeriğine müdahale etmeden, iletişim araçlarının diğer iletişim araçlarıyla kurduğu iletişime ilişkin arama, aranma, yer bilgisi ve kimlik bilgilerinin tespit edilmesine yönelik işlemleri,” ifade eder. Dolayısıyla iletişimin tespitinde tabiri caizse sadece şüpheli veya sanığın ayrıntılı fatura bilgileri elde edilmektedir. Kiminle, ne zaman, nerede, ne kadar süre iletişimde bulunduğu, kimler tarafından kendisiyle iletişime geçildiğine dair bilgilerin elde edilmesi hep iletişimin tespiti kapsamında gerçekleştirilmektedir. Bunun dışında iletişimin içeriğinin ne olduğunun, örneğin telefonda neler konuşulduğunun, belirlenmesi ise iletişimin tespiti kapsamında yapılabilecek işlemler değildir. Ayrıca bunların da elde edilmesi gerekiyorsa, buna ilişkin dinleme ve kayda alma izninin de alınması gerekir. İletişimin tespiti sadece telefon görüşmelerine ilişkin olarak değil; diğer telekomünikasyon yoluyla yapılan iletişim şekilleri bakımından da söz konusu olabilir. Bu bağlamda örneğin internet yoluyla gerçekleştirilen haberleşmelere ilişkin olarak, hangi mail adresinden hangi mail adresine, ne zaman, kaç kilobaytlık bir e-mail gönderildiğinin belirlenmesi de iletişimin tespiti kapsamındadır.

Kullanılan mobil telefonun yerinin tespit edilmesi de ayrıca CMK m.135/5’te düzenlenmiştir. Yer tespiti kararı, şüpheli veya sanığın yakalanması amacıyla verilir. Diğer tedbirlerde olduğu gibi amaç delil elde etmek değildir. Hakkında yeteri kadar delil olan şüpheli veya sanığın yakalanması için yerinin belirlenmesi amacıyla bu tedbire başvurulması öngörülmüştür. Bir görüşe göre bu tedbir ayrı bir iletişimin denetlenmesi şekli değil; özel bir iletişimin tespiti türüdür. Uygulamada da söz konusu tedbir bu şekilde kabul edilmekte ve tıpkı iletişimin tespiti gibi, katalog suç sınırlaması olmaksızın tüm suçlarla ilgili olarak mobil telefonun yerinin tespitinin yapılabileceği kabul edilmektedir (Bkz. 13. CD. 31.10.2012, 2011/19838, 2012/22352).

Ayrıca belirtmek gerekir ki; iletişimin denetiminin yapılabilmesi için iletişim aracının şüpheli veya sanık adına kayıtlı olması zorunlu değildir; onun kullanımında olması yeterlidir. Bununla birlikte şüpheli veya sanığın yakalanması amacıyla yapılacak olan mobil telefonun yerinin tespiti tedbiri bakımından, iletişim aracının şüpheli veya sanığın kullanımında bulunması da zorunlu değildir. Şüpheli veya sanığın yakalanması amacıyla üçüncü kişilere ait mobil telefonun yerinin tespiti de mümkündür. Nitekim 25.5.2005 tarihli ve 5353 s. kanunla CMK m.135’de yapılan ilgili değişikliğin gerekçesinde, değişikliğin şüpheli veya sanığın yakalanması amacıyla üçüncü kişilere ait telefonların yerinin tespitine imkan sağlamak için yapıldığı ifade edilmiştir.

İletişimin denetlenmesi tedbiri kapsamında, yukarıda saydığımız ilk üç alt tedbire (dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine) başvurulabilmesi için, “suç işlendiğine dair somut delillere dayalı kuvvetli şüphe sebeplerinin bulunması” ve “başka suretle delil elde edilmesi imkanının bulunmaması” şeklindeki iki koşulun bir arada gerçekleşmiş olması gerekir. Ancak bu iki koşulun bulunması tedbirin uygulanması için yeterli değildir. Bu iki koşul dışında üçüncü bir koşul olarak, ayrıca kanunda belirtilen “katalog suçlardan birine ilişkin bir muhakeme yürütülüyor olması” gerekir. Bu bağlamda “dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin hükümler, ancak aşağıda sayılan suçlarla ilgili olarak uygulanabilir;

a) Türk Ceza Kanununda yer alan; 1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80) ile organ veya doku ticareti (madde 91), 2. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83), 3. İşkence (madde 94, 95), 4. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102), 5. Çocukların cinsel istismarı (madde 103), 6. Nitelikli hırsızlık (madde 142) ve yağma (madde 148, 149) ile nitelikli dolandırıcılık (madde 158) , 7. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188), 8. Parada sahtecilik (madde 197), 9. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220, fıkra üç), 10. Fuhuş (madde 227), 11. İhaleye fesat karıştırma (madde 235), 12. Tefecilik (madde 241), 13. Rüşvet (madde 252), 14. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282), 15. Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak (madde 302) , 16. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316), 17. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları.

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu,

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar

Son olarak belirtmek isteriz ki; Yargıtay iletişimin denetlenmesi tedbiri dolayısıyla elde edilen delillerin tek başına ispata yetmeyeceği yönünde kararlar vermektedir. Bu bağlamda söz konusu delilleri belirti delili niteliğinde görmektedir. Dolayısıyla uygulamaya göre, şüpheli telefonda suçu işlediğini açıkça ifade etse bile bunu destekler nitelikte başkaca delil elde edilemezse, söz konusu kanıtların vicdani kanaatin oluşumu bakımından yeterli olmayacağı kabul edilmektedir (9. CD. 19.07.2011, 6292/12593; 10. CD. 2.11.2007, 11806/12471).

Tedbir Karar Vermeye Yetkili Merciler

İletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi bakımından soruşturma sırasında sulh ceza hakimisi kovuşturma sırasında ise mahkeme kararıyla bu tedbirlere karar verilebilir. Bununla birlikte gecikmesinde sakınca olan hallerde C. Savcısı da tedbirin uygulanmasına karar verebilir (CMK m.135/1). Cumhuriyet savcısı kararını derhal hakim onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır. Tedbirin uygulanmasına ilişkin *talepte bulunulurken hakkında bu madde uyarınca tedbir kararı verilecek hattın veya iletişim aracının sahibini ve biliniyorsa kullanıcıyı gösterir belge veya rapor eklenir* (CMK m.135/2).

İletişimin tespitine karar verecek merciler de yukarıdaki tedbirlere karar vereceklerle benzer şekilde düzenlenmiştir. Bu bağlamda, *şüpheli ve sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişiminin tespiti, soruşturma aşamasında hakim, veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde C. Savcısı, kovuşturma aşamasında mahkeme kararına istinaden yapılır. Kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespiti imkan veren kodu ve tedbirin süresi belirtilir. Cumhuriyet savcısı kararını yirmi dört saat içinde hakim onayına sunar ve hakim, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde kayıtlar derhal imha edilir* (CMK m.135/6).

“Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, mobil telefonun yeri, hakim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir (CMK m.135/5).” denilmek suretiyle de mobil telefonun yerinin tespiti bakımından kural olarak soruşturma sırasında sulh ceza hakimisi yetkili kılınmıştır. Düzenlemede her ne kadar sadece hakimden bahsedilmiş olsa da, tedbir sanık hakkında da uygulanabileceğinden, mahkemenin de bu kararı verebileceği anlaşılmaktadır.

Tedbirin Uygulanma Usulü ve Süresi

Telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesine ilişkin “verilecek karar gereğince Cumhuriyet savcısı veya görevlendireceği adli kolluk görevlisi, telekomünikasyon hizmeti veren kurum ve kuruluşların yetkililerinden iletişimin tespiti, dinlenmesi veya kayda alınması işlemlerinin yapılmasını ve bu amaçla cihazların yerleştirilmesini yazılı olarak istediğinde, bu istem derhal yerine getirilir; yerine getirilmemesi halinde zor kullanılabilir. İşlemin başladığı ve bitirildiği tarih ve saat ile işlemi yapanın kimliği bir tutanakla saptanır (CMK m.137/1). Verilen karar gereğince tutulan kayıtlar, Cumhuriyet Savcılığınca görevlendirilen kişiler tarafından çözülerek metin haline getirilir. Yabancı dildeki kayıtlar, tercüman aracılığı ile Türkçe’ye çevrilir (CMK m.137/2).”

Gerek adli gerekse de önleme amaçlı olarak yapılacak dinlemeler, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bünyesinde tek bir merkezden yürütülür (PVSK ek m.7/10).

“Şüpheli veya sanığın tanıklıktan çekinebilecek kişilerle arasındaki iletişimi kayda alınamaz. Kayda alma gerçekleşikten sonra bu durumun anlaşılması halinde, alınan kayıtlar derhal yok edilir (CMK m.135/3).”

Dinleme, kayda alma ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesine ilişkin “kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespiti imkan veren kodu, tedbirin türü, kapsamı ve süresi belirtilir. Tedbir kararı en çok iki ay için verilebilir; bu süre, bir ay daha uzatılabilir. Ancak, örgütün faaliyeti çerçevesinde işlenen suçlarla ilgili olarak gerekli görülmesi halinde, mahkeme yukarıdaki sürelerle ek olarak her defasında bir aydan fazla olmamak ve toplam üç ayı geçmemek üzere uzatılmasına karar verebilir. (CMK m.135/4).”

Mobil telefonun yerini tespiti ilişkin kararda ise, “mobil telefon numarası ve tespit işleminin süresi belirtilir. Tespit işlemi en çok iki ay için yapılabilir; bu süre, bir ay daha uzatılabilir. (CMK m.135/5).”

Telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi tedbirine ilişkin alınan karar yapılan işlemler, tedbir süresince gizli tutulur (CMK m.135/6). “Şüpheli veya sanığa yüklenen suç dolayısıyla müdafinin bürosu, konutu ve yerleşim yerindeki telekomünikasyon araçları hakkında,” telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesine ilişkin tedbirler uygulanamaz (CMK m.136).

İletişimin denetlenmesine ilişkin verilen karar gereğince tutulan kayıtlar, Cumhuriyet Savcılığınca görevlendirilen kişiler tarafından çözülerek metin haline getirilir. Yabancı dildeki kayıtlar, tercüman aracılığı ile Türkçe’ye çevrilir (CMK m.137/2).

30- Ünite 5, sayfa 135, “Telekomünikasyon yoluyla iletişimin...” diye başlayan 2. Paragraf tümünden çıkartılmış yerine herhangi bir metin getirilmemiştir.

31- Ünite 5, sayfa 135, “...ilgili olarak uygulanabilir.” şeklinde biten 4. Paragrafının son cümlesinden sonra gelen a, b, c, d ve e bentleri tümünden kaldırılmış yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.

a) Türk Ceza Kanununda yer alan; 1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80) ile organ veya doku ticareti (madde 91), 2. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83), 3. İşkence (madde 94, 95), 4. Cinsel saldırı (birinci fıkra hariç, madde 102), 5. Çocukların cinsel istismarı (madde 103), 6. Nitelikli hırsızlık (madde 142) ve yağma (madde 148, 149) ile nitelikli dolandırıcılık (madde 158), 7. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188), 8. Parada sahtecilik (madde 197), 9. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220, fıkra üç), 10. Fuhuş (madde 227), 11. İhaleye fesat karıştırma (madde 235), 12. Tefecilik (madde 241), 13. Rüşvet (madde 252), 14. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282), 15. Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak (madde 302), 16. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316), 17. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337) suçları.

b) Ateşli Silahlar ve Bıçaklar ile Diğer Aletler Hakkında Kanunda tanımlanan silah kaçakçılığı (madde 12) suçları.

c) Bankalar Kanununun 22 nci maddesinin (3) ve (4) numaralı fıkralarında tanımlanan zimmet suçu.

d) Kaçakçılıkla Mücadele Kanununda tanımlanan ve hapis cezasını gerektiren suçlar.

e) Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanununun 68 ve 74 üncü maddelerinde tanımlanan suçlar.

32- Ünite 5, sayfa 136 da bulunan ilk paragrafın “Kanaatimizce ispata...” şeklinde başlayan son cümlesi çıkarılmıştır.

33- Ünite 5, sayfa 136, “Tebdiren Karar Vermeye Yetkili Merciler” başlığı altındaki metin tümünden çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.

İletişimin dinlenmesi, kayda alınması ve sinyal bilgilerinin değerlendirilmesi bakımından soruşturma sırasında sulh ceza hakimi kovuşturma sırasında ise mahkeme kararıyla bu tedbirlere karar verilebilir. Bununla birlikte gecikmesinde sakınca olan hallerde C. Savcısı da tebdiren uygulanmasına karar verebilir (CMK m.135/1). Cumhuriyet savcısı kararını derhal hakim onayına sunar ve hâkim, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde tedbir Cumhuriyet savcısı tarafından derhal kaldırılır. Tedbirin uygulanmasına ilişkin talepte bulunulurken hakkında bu madde uyarınca tedbir kararı verilecek hattın veya iletişim aracının sahibini ve biliniyorsa kullanıcıyı gösterir belge veya rapor eklenir (CMK m.135/2).

İletişimin tespitine karar verecek merciler de yukarıdaki tedbirlere karar vereceklerle benzer şekilde düzenlenmiştir. Bu bağlamda, şüpheli ve sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişiminin tespiti, soruşturma aşamasında hakim, veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde C. Savcısı, kovuşturma aşamasında mahkeme kararına istinaden yapılır. Kararda, yüklenen suçun türü, hakkında tedbir uygulanacak kişinin kimliği, iletişim aracının türü, telefon numarası veya iletişim bağlantısını tespiti imkanı veren kodu ve tedbirin süresi belirtilir. Cumhuriyet savcısı kararını yirmi dört saat içinde hakim onayına sunar ve hakim, kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde kayıtlar derhal imha edilir (CMK m.135/6).

“Şüpheli veya sanığın yakalanabilmesi için, mobil telefonun yeri, hakim veya gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısının kararına istinaden tespit edilebilir (CMK m.135/5).” denilmek suretiyle de mobil telefonun yerinin tespiti bakımından kural olarak soruşturma sırasında sulh ceza hakimi yetkili kılınmıştır. Düzenlemede her ne kadar sadece hakimden bahsedilmiş olsa da, tedbir sanık hakkında da uygulanabileceğinden, mahkemenin de bu kararı verebileceği anlaşılmaktadır.

34- Ünite 5, sayfa 136, “Tebdiren Uygulanma Usulü ve Süresi” başlığı altındaki “Gerek önleme...” diye başlayan 2. Paragraf tümünden çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.

Gerek adli gerekse de önleme amaçlı olarak yapılacak dinlemeler, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu bünyesinde tek bir merkezden yürütülür (PVSK ek m.7/10).

- 35- Ünite 5, sayfa 138, “Gizli Soruşturmacı Görevlendirilmesi”, “Tebirin Hukuki Niteliği ve Uygulanabileceği Suçlar” başlığı altındaki ilk maddede “Türk Ceza Yasası’nda yer alan, 1)uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (TCK m.188),” ifadesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir. Bu değişiklikten sonra paragraf olduğu gibi “2) suç işlemek...” diye devam edecektir.

• Türk Ceza Yasası’nda yer alan, 1) Örgüt faaliyeti çerçevesinde işlenip işlenmediğine bakılmaksızın uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (TCK m.188),

- 36- Ünite 5, sayfa 138, “Tebire Karar Vermeye Yetkili Mercii” başlığı altındaki metin tümünden çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilecektir.

Gizli soruşturmacı görevlendirilmesi tedbirine soruşturma sırasında C. Savcısının talebi üzerine sulh ceza hakimi tarafından karar verilir. C. Savcısının gecikmesinde sakınca bulunduğu kriterinden hareketle, doğrudan kendisinin bu tedbire karar vermesi hukuken mümkün değildir.

- 37- Ünite 5, sayfa 139, “Teknik Araçlarla İzleme”, “Tebirin Hukuki Niteliği ve Uygulanabileceği Suçlar” başlığı altındaki ilk maddede “Türk Ceza kanununda yer alan...” şeklindeki metin tümünden çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin gelmiştir. Değişiklikten sonra diğer maddeler “• Ateşli silahlar ve...” normal şekilde devam etmektedir.

• Türk Ceza Kanununda yer alan; 1. Göçmen kaçakçılığı ve insan ticareti (madde 79, 80) ile organ veya doku ticareti (madde 91), 2. Kasten öldürme (madde 81, 82, 83), 3. Nitelikli hırsızlık (madde 142) ve yağma (madde 148, 149) ile nitelikli dolandırıcılık (madde 158), 4. Uyuşturucu veya uyarıcı madde imal ve ticareti (madde 188), 5. Parada sahtecilik (madde 197), 6. Suç işlemek amacıyla örgüt kurma (madde 220, fıkra üç), 7. Fuhuş (madde 227), 8. İhaleye fesat karıştırma (madde 235), 9. Tefecilik (madde 241), 10. Rüşvet (madde 252), 11. Suçtan kaynaklanan malvarlığı değerlerini aklama (madde 282), 12. Devletin birliğini ve ülke bütünlüğünü bozmak (madde 302), 13. Anayasal Düzene ve Bu Düzenin İşleyişine Karşı Suçlar (madde 309, 311, 312, 313, 314, 315, 316), 14. Devlet Sırlarına Karşı Suçlar ve Casusluk (madde 328, 329, 330, 331, 333, 334, 335, 336, 337), suçları.

- 38- Ünite 5, sayfa 140, “Tebire Karar Vermeye Yetkili Mercii” başlığı altındaki metin tümünden çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.

Teknik araçlarla izlemeye hakim, gecikmesinde sakınca bulunan hallerde Cumhuriyet savcısı tarafından karar verilir. Cumhuriyet savcısı tarafından verilen kararlar yirmi dört saat içinde hakim onayına sunulur. Hakim kararını en geç yirmi dört saat içinde verir. Sürenin dolması veya hakim tarafından aksine karar verilmesi halinde kayıtlar derhal imha edilir.

- 39- Ünite 5, sayfa 146, Özet bölümü, ilk sütunda yer alan “Şüpheliye ait yerlerde arama yapılabilmesi bakımından kanun kuvvetli şüphenin varlığını aramıştır.” şeklindeki 2. cümle kanun değişikliğine bağlı olarak aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.

Şüpheliye ait yerlerde arama yapılabilmesi bakımından kanun makul şüphenin varlığını aramıştır.

- 40- Ünite 5, sayfa 146, Özet bölümü, 2. sütunda yer alan “Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma ve kovuşturmada, suç işlendiğine ilişkin somut delillere dayanan kuvvetli şüphe sebeplerinin varlığı ve başka suretle delil elde edilmesi imkânının bulunmaması durumunda, ağır ceza mahkemesi veya gecikmesinde sakınca bulunan hâllerde Cumhuriyet savcısının kararıyla şüpheli veya sanığın telekomünikasyon yoluyla iletişimi tespit edilebilir, dinlenebilir, kayda alınabilir ve sinyal bilgileri değerlendirilebilir.” şeklindeki cümlede kanun değişikliğine bağlı olarak altı çizili ‘tespit edilebilir’ ibaresi çıkarılmıştır.

- 41- Ünite 5, sayfa 146, Özet bölümü, 2. sütunun “Bir suç dolayısıyla yapılan soruşturma...” diye başlayan 2. Cümlesinden itibaren, “4.5.2007 gün...” diye başlayan paragrafa kadar çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.

Kanunkoyucu ayrıca CMK m.135 vd. telekomünikasyon yoluyla iletişimin denetlenmesi, m.139’da gizli soruşturmacı görevlendirilmesi ve m.140’da da teknik araçlarla izleme isimli “gizli koruma tedbirlerine” yer vermiştir.

42- Ünite 6, sayfa 161, “Ön Ödeme” başlığı altındaki 3. paragraf da dahil olmak üzere devam eden metin “Uzlaşma” başlığına kadar çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin eklenmiştir.

Uzlaşma kapsamındaki suçlar hariç olmak üzere, yalnız adli para cezasını gerektiren veya kanun maddesinde öngörülen hapis cezasının yukarı sınırı altı ayı aşmayan suçların faili;

- a. Adli para cezası maktu ise bu miktarı, değilse aşağı sınırını,
- b. Hapis cezasının aşağı sınırının karşılığı olarak her gün için otuz Türk Lirası üzerinden bulunacak miktarı,
- c. Hapis cezası ile birlikte adli para cezası da öngörülmüş ise, hapis cezası için yukarıda (b) başlığı altında açıklanan usule göre belirlenecek miktar ile adli para cezasının aşağı sınırını, soruşturma giderleri ile birlikte, Cumhuriyet savcılığınca yapılacak tebliğ üzerine on gün içinde ödediği takdirde hakkında kamu davası açılmaz. Taksirli suçlar hariç olmak üzere, önödemeye bağlı olarak kovuşturmayla yer olmadığına veya kamu davasının düşmesine karar verildiği tarihten itibaren beş yıl içinde önödemeye tabi bir suçu işleyen faile bu fıkra uyarınca teklif edilecek önödeme miktarı yarı oranında artırılır (TCK m.75/1).

Özel kanun hükümleri gereğince işin doğrudan mahkemeye intikal etmesi halinde de fail, hakim tarafından yapılacak bildirim üzerine, yukarıda açıklanan usule göre saptanacak miktardaki parayı yargılama giderleriyle birlikte ödediğinde kamu davası düşer (TCK m.75/2).

Cumhuriyet savcılığınca önödemelik olan bir suça ilişkin önödeme işlemi yapılmadan dava açılması veya dava konusu fiilin niteliğinin değişmesi suretiyle önödemelik bir suça dönüşmesi halinde de mahkeme tarafından yukarıdaki usule göre önödemeye yönelik işlemler yapılır (TCK m.75/3).

Suçla ilgili kanun maddesinde yukarı sınırı altı ayı aşmayan hapis cezası veya adli para cezasından yalnız birinin uygulanabileceği hallerde ödenmesi gereken miktar, yukarıda açıklanan usule göre tespit edilecek adli para cezası esas alınarak belirlenir (TCK m.75/4).

Önödemeye bağlı olarak kamu davasının açılmaması veya ortadan kaldırılması, kişisel hakkın istenmesine, malın geri alınmasına ve müsadereye ilişkin hükümleri etkilemez (TCK m.75/5).

Önödemeye ilişkin hükümler,

- a. TCK’da yer alan; 1. Yardım veya bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi (98 inci maddenin birinci fıkrası), 2. Genel güvenliğin taksirle tehlikeye sokulması (madde 171), 3. Çevrenin taksirle kirlenmesi (182 nci maddenin birinci fıkrası), 4. Özel işaret ve kıyafetleri usulsüz kullanma (264 üncü maddenin birinci fıkrası), 5. Suçu bildirmeme (278 inci maddenin birinci ve ikinci fıkraları) suçları,
- b. 31/8/1956 tarihli ve 6831 sayılı Orman Kanununun 108 inci maddesinin birinci fıkrasında yer alan suç bakımından da uygulanır. Ancak bu kapsamdaki suçların beş yıl içinde tekrar işlenmesi hâlinde fail hakkında aynı suçtan dolayı önödeme hükümleri uygulanmaz (TCK m.75/6).

Ödemede bulunulması üzerine verilen kovuşturmayla yer olmadığına dair kararlar ile düşme kararları, bunlara mahsus bir sisteme kaydedilir. Bu kayıtlar, ancak bir soruşturma veya kovuşturmayla bağlantılı olarak Cumhuriyet savcısı, hâkim veya mahkeme tarafından istenmesi hâlinde, önödemeye ilişkin amaçlarla kullanılabilir (TCK m.75/7).

43- Ünite 6, sayfa 161, “Uzlaşma” başlığı altındaki ilk paragraf hariç, 162. ve 163. sayfalarda devam eden metin, “İddianamenin Düzenlenmesinin Ertelenmesi” başlığına kadar çıkarılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.

Aşağıdaki suçlarda, şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar gören gerçek veya özel hukuk tüzel kişinin uzlaştırılması girişiminde bulunulur (CMK m.253/1): a) Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyeteye bağlı suçlar. b) Şikâyeteye bağlı olup olmadığına bakılmaksızın, Türk Ceza Kanununda yer alan; 1. Kasten yaralama (üçüncü fıkra hariç, madde 86; madde 88), 2. Taksirle yaralama (madde 89), 3. Tehdit (madde 106, birinci fıkra), 4. Konut dokunulmazlığının ihlali (madde 116), 5. Hırsızlık (madde 141), 6. Dolandırıcılık (madde 157), 7. Çocuğun kaçırılması ve alıkonulması (madde 234), 8. Ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi veya belgelerin açıklanması (dördüncü fıkra hariç, madde 239) suçları. c) Mağdurun veya suçtan zarar görenin gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi olması koşuluyla, suça sürüklenen çocuklar bakımından ayrıca, üst sınırı üç yılı geçmeyen hapis veya adli para cezasını gerektiren suçlar.

Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyeteye bağlı olanlar hariç olmak üzere; diğer kanunlarda yer alan suçlarla ilgili olarak uzlaştırma yoluna gidilebilmesi için, kanunda açık hüküm bulunması gerekir (CMK m.253/2).

Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyeteye bağlı olsa bile, cinsel dokunulmazlığa karşı suçlarda, uzlaştırma yoluna gidilemez. Uzlaştırma kapsamına giren bir suçun, bu kapsama girmeyen bir başka suçla birlikte işlenmiş olması hâlinde de uzlaşma hükümleri uygulanmaz (CMK m.253/3).

Soruşturma konusu suçun uzlaşmaya tâbi olması ve kamu davası açılması için yeterli şüphenin bulunması hâlinde, dosya uzlaştırma bürosuna gönderilir. Büro tarafından görevlendirilen uzlaştırmacı, şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar görene uzlaşma teklifinde bulunur. Şüphelinin, mağdurun veya suçtan zarar görenin reşit olmaması halinde, uzlaşma teklifi kanunî temsilcilerine yapılır. Uzlaştırmacı, uzlaşma teklifini açıklamalı tebligat veya istinabe yoluyla da yapabilir. Şüpheli, mağdur veya suçtan zarar gören, kendisine uzlaşma teklifinde bulunulduktan itibaren üç gün içinde kararını bildirmediği takdirde, teklifi reddetmiş sayılır (CMK m.253/4).

Uzlaşma teklifinde bulunulması halinde, kişiye uzlaşmanın mahiyeti ve uzlaşmayı kabul veya reddetmesinin hukukî sonuçları anlatılır. Resmî mercilere beyan edilmiş olup da soruşturma dosyasında yer alan adreste bulunmama veya yurt dışında olma ya da başka bir nedenle mağdura, suçtan zarar görene, şüpheliye veya bunların kanunî temsilcisine ulaşılamaması halinde, uzlaştırma yoluna gidilmeksizin soruşturma sonuçlandırılır (CMK m.253/5-6).

Birden fazla kişinin mağduriyetine veya zarar görmesine sebebiyet veren bir suçtan dolayı uzlaştırma yoluna gidilebilmesi için, mağdur veya suçtan zarar görenlerin hepsinin uzlaşmayı kabul etmesi gerekir. Uzlaşma teklifinde bulunulması veya teklifin kabul edilmesi, soruşturma konusu suça ilişkin delillerin toplanmasına ve koruma tedbirlerinin uygulanmasına engel değildir (CMK m.253/7-8).

Hâkimin davaya bakamayacağı haller ile reddi sebepleri, uzlaştırmacı görevlendirilmesi ile ilgili olarak göz önünde bulundurulur (CMK m.253/10).

Görevlendirilen uzlaştırmacıya soruşturma dosyasında yer alan ve Cumhuriyet savcısınca uygun görülen belgelerin birer örneği verilir. Uzlaştırmacı, dosya içindeki belgelerin birer örneği kendisine verildikten itibaren en geç otuz gün içinde uzlaştırma işlemlerini sonuçlandırır. Uzlaştırma bürosu bu süreyi en çok yirmi gün daha uzatabilir (CMK m.253/11-12).

Uzlaştırma müzakereleri gizli olarak yürütülür. Uzlaştırma müzakerelerine şüpheli, mağdur, suçtan zarar gören, kanunî temsilci, müdafî ve vekil katılabilir. Şüpheli, mağdur veya suçtan zarar görenin kendisi veya kanunî temsilcisi ya da vekilinin müzakerelere katılmaktan imtina etmesi halinde, uzlaşmayı kabul etmemiş sayılır (CMK m.253/13).

Uzlaşma müzakereleri sonunda uzlaştırmacı, bir rapor hazırlayarak kendisine verilen belge örnekleriyle birlikte uzlaştırma bürosuna verir. Uzlaşmanın gerçekleşmesi halinde, tarafların imzalarını da içeren raporda, ne suretle uzlaşıldığı ayrıntılı olarak açıklanır. Uzlaştırma bürosu soruşturma dosyasını, raporu ve varsa yazılı anlaşmayı Cumhuriyet savcısına gönderir (CMK m.253/15).

Uzlaştırmanın sonuçsuz kalması halinde tekrar uzlaştırma yoluna gidilemez. Uzlaşma sonucunda şüphelinin edimini bir kere yerine getirmesi halinde, hakkında kovuşturmaya yer olmadığı kararı verilir. Edimin yerine getirilmesinin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya süreklilik arz etmesi halinde, 171 inci maddedeki şartlar aranmaksızın, şüpheli hakkında kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararı verilir. Erteleme süresince zamanaşımı işlemez. Kamu davasının açılmasının ertelenmesi kararından sonra, uzlaşmanın gereklerinin yerine getirilmemesi halinde, 171 inci maddenin dördüncü fıkrasındaki şart aranmaksızın, kamu davası açılır. Uzlaşmanın sağlanması halinde, soruşturma konusu suç nedeniyle tazminat davası açılmaz; açılmış olan davadan feragat edilmiş sayılır. Şüphelinin, edimini yerine getirmemesi halinde uzlaşma raporu veya belgesi, 9/6/1932 tarihli ve 2004 sayılı İcra ve İflas Kanununun 38 inci maddesinde yazılı ilam mahiyetini haiz belgelerden sayılır (CMK m.253/18-19).

Uzlaştırma müzakereleri sırasında yapılan açıklamalar, herhangi bir soruşturma ve kovuşturmada ya da davada delil olarak kullanılamaz. Şüpheli, mağdur veya suçtan zarar görenden birine ilk uzlaşma teklifinde bulunulduğu tarihten itibaren, uzlaştırma girişiminin sonuçsuz kaldığı ve en geç, uzlaştırmacının raporunu düzenleyerek uzlaştırma bürosuna verdiği tarihe kadar dava zamanaşımı ile kovuşturma koşulu olan dava süresi işlemez (CMK m.253/20-21).

Uzlaştırmacıya Adalet Bakanlığı tarafından belirlenen tarifeye göre ücret ödenir. Uzlaştırmacı ücreti ve diğer uzlaştırma giderleri, yargılama giderlerinden sayılır. Uzlaşmanın gerçekleşmesi halinde bu giderler Devlet Hazinesi tarafından karşılanır. Her Cumhuriyet başsavcılığı bünyesinde uzlaştırma bürosu kurulur ve yeteri kadar Cumhuriyet savcısı ile personel görevlendirilir. Uzlaştırmacılar, avukatların veya hukuk öğrenimi görmüş kişilerin yer aldığı, Adalet Bakanlığı tarafından belirlenen uzlaştırmacı listelerinden görevlendirilir. Uzlaştırmacı, hazırladığı raporu, tutanakları ve varsa yazılı anlaşmayı büroya gönderir. Uzlaştırma süreci sonunda soruşturma dosyaları, uzlaştırma bürosunda görevli Cumhuriyet savcıları tarafından sonuçlandırılır (CMK m.253/ 22 vd.).

Kamu davası açıldıktan sonra kovuşturma konusu suçun uzlaşma kapsamında olduğunun anlaşılması halinde, kovuşturma dosyası, uzlaştırma işlemlerinin 253 üncü maddede belirtilen esas ve usûle göre yerine getirilmesi için uzlaştırma bürosuna

gönderilir. Uzlaşma gerçekleştiği takdirde, mahkeme, uzlaşma sonucunda sanığın edimini def'aten yerine getirmesi halinde, davanın düşmesine karar verir. Edimin yerine getirilmesinin ileri tarihe bırakılması, takside bağlanması veya süreklilik arz etmesi halinde; sanık hakkında, 231 inci maddedeki şartlar aranmaksızın, hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verilir. Geri bırakma süresince zamanaşımı işlemez. Hükmün açıklanmasının geri bırakılmasına karar verildikten sonra, uzlaşmanın gereklerinin yerine getirilmemesi halinde, mahkeme tarafından, 231 inci maddenin onbirinci fıkrasındaki şartlar aranmaksızın, hüküm açıklanır (CMK m.254).

Aralarında iştirak ilişkisi olsun veya olmasın birden çok kişi tarafından işlenen suçlarda, ancak uzlaşan kişi uzlaşmadan yararlanır (CMK m.255).

- 44- **Ünite 6, sayfa 164, Özet bölümü, 2. sütunun “Uzlaşma kapsamındaki suçlar...” diye başlayan paragrafından itibaren, “Kanunkoyucu, soruşturma sonunda bazı koşulların...” diye başlayan bir sonraki paragrafta kadar yer alan metin çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.**

Uzlaşma kapsamındaki suçlar hariç olmak üzere, yalnız adli para cezasını gerektiren veya kanun maddesinde öngörülen hapis cezasının yukarı sınırı altı ayı aşmayan suçların faili; a) Adli para cezası maktu ise bu miktarı, değilse aşağı sınırını, b) Hapis cezasının aşağı sınırının karşılığı olarak her gün için otuz Türk Lirası üzerinden bulunacak miktarı, c) Hapis cezası ile birlikte adli para cezası da öngörülmüş ise, hapis cezası için yukarıda (b) başlığı altında açıklanan usule göre belirlenecek miktar ile adli para cezasının aşağı sınırını, soruşturma giderleri ile birlikte, Cumhuriyet savcılığınca yapılacak tebliğ üzerine on gün içinde ödediği takdirde hakkında kamu davası açılmaz. Taksirli suçlar hariç olmak üzere, önödemeye bağlı olarak kovuşturmaya yer olmadığına veya kamu davasının düşmesine karar verildiği tarihten itibaren beş yıl içinde önödemeye tabi bir suçu işleyen faille teklif edilecek önödeme miktarı yarı oranında artırılır (TCK m.75/1).

Uzlaşma, şüpheli veya sanık ile mağdur veya suçtan zarar görenin anlaşırlması suretiyle uyuşmazlığın ortadan kalkmasını sağlayan bir muhakeme kurumudur. Aşağıdaki suçlarda, şüpheli ile mağdur veya suçtan zarar gören gerçek veya özel hukuk tüzel kişinin uzlaştırılması girişiminde bulunulur (CMK m.253/1): a) Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı suçlar. b) Şikâyete bağlı olup olmadığına bakılmaksızın, Türk Ceza Kanununda yer alan; 1. Kasten yaralama (üçüncü fıkra hariç, madde 86; madde 88), 2. Taksirle yaralama (madde 89), 3. Tehdit (madde 106, birinci fıkra), 4. Konut dokunulmazlığının ihlali (madde 116), 5. Hırsızlık (madde 141), 6. Dolandırıcılık (madde 157), 7. Çocuğun kaçırılması ve alıkonulması (madde 234), 8. Ticari sır, bankacılık sırrı veya müşteri sırrı niteliğindeki bilgi veya belgelerin açıklanması (dördüncü fıkra hariç, madde 239) suçları. c) Mağdurun veya suçtan zarar görenin gerçek veya özel hukuk tüzel kişisi olması koşuluyla, suça sürüklenen çocuklar bakımından ayrıca, üst sınırı üç yılı geçmeyen hapis veya adli para cezasını gerektiren suçlar.

Soruşturulması ve kovuşturulması şikâyete bağlı olanlar hariç olmak üzere; diğer kanunlarda yer alan suçlarla ilgili olarak uzlaştırma yoluna gidilebilmesi için, kanunda açık hüküm bulunması gerekir (CMK m.253/2).

- 45- **Ünite 7, sayfa 179, “Duruşmanın Akışı” başlığı altındaki ilk paragrafta yer alan “2) İddianame veya iddianame yerine geçen belge okunur,” ifadesi aşağıdaki gibi değiştirilmiştir.**

2) İddianame veya iddianame yerine geçen belgede yer alan suçlamanın dayanağını oluşturan eylemler ve deliller ile suçlamanın hukuki nitelendirmesi anlatılır,

- 46- **Ünite 8, sayfa 198, “İstinaf Denetimine Konu Olan Kararlar” başlığı altındaki ilk paragrafta yer alan ve “İstinaf, suçluların...” diye başlayan ilk cümle (sonundaki madde numarası atıflarıyla birlikte) çıkartılmış yerine aşağıdaki cümle getirilmiştir.**

İstinaf, ilk derece ceza mahkemelerinden verilen hükümlere ve hükümden önce verilip hükme esas teşkil eden veya başkaca kanun yolu öngörülmemiş olan mahkeme kararlarına karşı gidilecek kanun yoludur (CMK m.272).

- 47- **Ünite 8, sayfa 199, “İstinaf Talebinin Tebliği ve Cevabı” başlığı ve altındaki “Cevap verildikten...” diye başlayan 2. paragraf çıkartılmış, yerine aşağıdaki başlık ve metin getirilmiştir.**

İstinaf Talebinin Tebliği ve Cevabı ile Dosyanın Bölge Adliye Mahkemesine Gönderilmesi

Cevap verildikten veya bunun için belirli süre bittikten sonra dava dosyası, bölge adliye mahkemesine gönderilir (CMK m.277/2). Dava dosyası, bölge adliye mahkemesine geldiğinde işbölümüne göre görevli ceza dairesine verilir. Daire, varsa tebligat eksikliklerinin giderilmesini sağlar (CMK m.278).

- 48- Ünite 8, sayfa 199, “Bölge Adliye Mahkemesi Başsavcılığının Görevi” başlığı ve başlık altındaki tüm metin çıkartılmıştır.
- 49- Ünite 8, sayfa 200, “Dosya Üzerinden Esasa İlişkin İnceleme” başlığı altındaki ilk paragrafın ilk cümlesindeki “Cumhuriyet başsavcılığının tebliğnamesini,” ifadesi çıkartılmıştır.
- 50- Ünite 8, sayfa 201, “Temyiz Edilebilen Kararlar” başlığı altındaki ilk paragrafta yer alan “3) TCK m.18 gereğince verilen kararlar.” ifadesi metinden çıkartılmıştır.
- 51- Ünite 8, sayfa 203, “Temyiz İsteminin Hükmü Veren Bölge Adliye Mahkemesince Değerlendirilmesi” başlığı altındaki 3. Paragrafın “Cevap verildikten sonra...” diye başlayan son cümlesindeki “...bölge adliye mahkemesi başsavcılığı tarafından...” ifadesi “...bölge adliye mahkemesi tarafından” şeklinde düzeltilmiştir.
- 52- Ünite 8, sayfa 206, “Davaya Yeniden Bakacak Mahkemenin İşlemleri” başlığı altında “Bölge adliye mahkemesi veya ilk ...” diye başlayan 3. Paragraf ve sonraki 4. paragraf metinden çıkartılmış, yerlerine aşağıdaki metin getirilmiştir.
- Bölge adliye veya ilk derece mahkemesi Yargıtay’dan verilen bozma kararı üzerine ya duruşma açar ve işlem yapar veya duruşma açmaz. Duruşma açarsa bozmaya uymuş demektir. Bu durumda bozmadan sonra serbestlik kuralı gereğince mahkeme duruşma sonunda ya eski kararını tekrarlar veya tamamen yeni bir karar verir. Buna karşın Yargıtay’dan verilen bozma kararına bölge adliye veya ilk derece mahkemesinin direnme hakkı vardır. Direnme kararları, kararına direnilen daireye gönderilir. Daire, mümkün olan en kısa sürede direnme kararını inceler ve yerinde görürse kararını düzeltir; görmezse dosyayı Yargıtay Ceza Genel Kuruluna gönderir. Direnme üzerine Yargıtay Ceza Genel Kurulunca verilen kararlara karşı direnilemez (CMK m.307).
- 53- Ünite 8, sayfa 207, “1412 Sayılı Ceza Muhakemeleri Usulü Kanunu Hükümlerine Göre Temyiz” başlığı ile bu başlık altında yer alan tüm başlık ve metinler; sayfa 212, OLAĞANÜSTÜ KANUNYOLLARI başlığına kadar, istinaf yargılamasının 20 Temmuz da faaliyete geçecek olması nedeniyle kaldırılmıştır.
- 54- Ünite 8, sayfa 212, Özet başlığı altında ilk sütunun 2. Paragrafının “Kanunda düzenleme altına alınmış...” diye başlayan cümlesinden itibaren 2. Sütunun başına kadar olan metin çıkartılmış, yerine aşağıdaki metin getirilmiştir.
- İstinaf, ilk derece mahkemelerinin verdikleri hükümlerin, bölge adliye mahkemesi tarafından maddi ve hukuki yönden incelenmesini sağlayan olağan bir kanunyoludur. İstinaf incelemesi bölge adliye mahkemeleri tarafından gerçekleştirilir. Temyiz ise, bölge adliye mahkemesi ceza dairelerinin bozma dışında kalan hükümlerine karşı başvurulabilen bir kanunyoludur (CMK m.286). Hükme esas teşkil eden veya aleyhine başvurulacak başkaca kanunyolu öngörülmemiş olan diğer bölge adliye mahkemesi kararları da hükümle birlikte temyiz edilebilirler (CMK m.287). Temyiz incelemesi Yargıtay tarafından gerçekleştirilir.